

POLITICKÁ LINIE MĚO KSČM V BRNĚ NA OBDOBÍ 2014 – 2015

I. Veřejná činnost

1. Věnovat pozornost v MěO přípravě voleb do Evropského parlamentu, voleb do Senátu a komunálních voleb v roce 2014, výraznou pozornost věnovat úplnosti kandidátek do ZMČ a jejich kvalitu s důrazem na perspektivnost, osobní schopnosti a vnímání voličskou základnou (i sympatizanty).
2. Zdokonalovat práci se zastupiteli a dalšími členy samosprávných orgánů (komisí rady) za KSČM prostřednictvím Klubu zastupitelů, seminářů na aktuální témata s cílem zvýšení osobní angažovanosti jednotlivých zastupitelů i popularizaci jejich zkušeností. Skloubit tyto aktivity s Klubem zastupitelů za KSČM v ZJK.
3. Využít dosavadních zkušeností z plnění VP, provést jejich aktualizaci pro období 2014 - 2018. Zintenzívnit úsilí o plnění volebních programů ve městě Brně i v jednotlivých městských částech a koordinovat jejich provázanost.
4. Při řešení aktuálních společenských otázek – zaměstnanost, sociální zabezpečení, spolupracovat s odbory, levicově orientovanými a humanitárními organizacemi, občanskými hnutími a iniciativami, sledovat zaměření a vývoj nově zakládaných levicových hnutí.
5. Hlavní úsilí všech orgánů a organizací a jejich výborů zaměřit na získávání dalších sympatizantů, k podpoře programu strany a našich volebních programů.
6. Formou diskusí, seminářů a diskusních čtvrtků poskytovat funkcionářům, členům, sympatizujícím, členům levicových hnutí a organizací nezbytné informace a poznání společenských jevů a politiky KSČM.

7. Zaujímat veřejná stanoviska k aktuálním společenským a politickým otázkám. Organizovat tiskové konference, vydávat tiskové zprávy a stanoviska.

II. Vnitrostranický život

1. Využít dokumenty a usnesení městské a krajské konference v činnosti MíV, MO a ZO KSČM.
2. Aktualizovat organizační strukturu městské organizace s cílem omlazování členské základny a trvalého posilování akceschopnosti stranických organizací. Řešit stranický vliv v těch městských částech, kde není stranická organizace.
3. Prohlubovat účinný a přitažlivý způsob práce s mladými členy. Spolu s nimi oslovovat další mladé lidi
4. Ve spolupráci s MíV, MO a ZO KSČM zapojit nově přijaté členy strany do výuky ML.
5. Formou seminářů a diskusních čtvrtků poskytovat funkcionářům, členům, sympatizujícím, členům levicových hnutí a organizací informace o politice KSČM.
6. Realizovat účinný informační systém městské organizace s využitím Haló novin, Echa, webových stránek KSČM, Metropolitánu a informačních zpravodajů jednotlivých městských částí a elektronických médií.
7. Na všech stupních pečovat o materiální a finanční zabezpečení činnosti MěV a všech MíV, MO a ZO KSČM.

Navrženou politickou linii rozpracujeme do termínových a obsahových plánů MíV, MO a ZO KSČM s důrazem na zachování funkčnosti členské základny a získávání co nejširší veřejné podpory pro politiku KSČM.

Z jednání městské konference KSČM v Brně. Foto © Tibor Dávid

USNESENÍ MĚSTSKÉ KONFERENCE KSČM

KONANÉ DNE 14. PROSINCE 2013

Městská konference na svém jednání dne 14. prosince 2013 zveřejnila závěry výročních členských schůzí základních organizací a místních konferencí KSČM. Projednala a posoudila činnost městské organizace strany s stanovila hlavní úkoly pro příští období.

Městská konference KSČM v Brně:

I. projednala a schválila:

- Zprávu o činnosti městské organizace KSČM v Brně
- Zprávu o hospodaření MěO za období 2012 a leden - září 2013
- Zprávu městské revizní komise
- Zprávu městské rozhodčí komise
- Zprávu mandátové komise
- Zprávu volební komise
- Politickou linii městské organizace KSČM v Brně na roky 2014-2015
- Teze volebního programu na období 2014-2018 „KSČM pro město Brno“
- S. Helenu Sýkorovou jako vedoucího kandidáta a pořadí dalších 9 kandidátů na kandidátní listině pro volby do Zastupitelstva města Brna v roce 2014: Daniel Borecký, Martin Říha, Jiří Hráček, Pavel Březa, Emil Vítek, Aleš Kříž, Anna Štofánová, Pavel Novotný a Vladimír Tomsa

II. stanovila: počet členů MěV KSČM v Brně - 21

III. zvolila:

- předsedu MěV KSČM v Brně s. Ladislava Býčka
- členy městského výboru KSČM: Daniela Boreckého, Pavla Březu, Ladislava Býčka, Jaroslava Crhu, Tibora Dávida, Václava Fišera, Jiřího Hráčka, Viktora Jevsejenka, Jana Korbela, Josefa Lízala, Lubomíra Mlejnka, Pavla Novotného, Aleše Růčku, Martina Říhu, Vladimíra Sáckého, Helenu Sýkorovou, Vladimíra Šaura, Ivu Šmídovou, Annu Štofánovou, Emila Vítky a Pavlu Zemanovou
- předsedu městské revizní komise s. Jiřího Dohnala
- členy městské revizní komise s. Karla Grünwalda, Zdeňku Krásovou, Milenu Mihálovou a Vladimíra Tomsu
- předsedu městské rozhodčí komise s. Rostislava Maleňáka
- členy městské rozhodčí komise s. Pavla Auera a Janu Vaisharovou
- člena ÚV KSČM s. Martina Říhu
- členy Jihomoravského krajského výboru KSČM: Pavla Březu, Martina Říhu a Helenu Sýkorovou
- delegáty krajské konference KSČM: Pavla Březu, Ladislava Býčka, Jaroslava Crhu, Jiřího Hráčka, Jana Korbela, Aleše Růčku, Martina Říhu a Helenu Sýkorovou
- návrh na kandidaturu s. Miroslava Grebeníčka pro volby poslanců EP
- návrh na kandidaturu s. Heleny Sýkorové pro volby do Senátu PČR ve volebním obvodu č. 60.
- návrh pro jednání krajské konference KSČM ke zvolení s. Pavla Březu do funkce předsedy JmKV KSČM

IV. doporučuje krajské konferenci KSČM:

- zvolit za člena krajské revizní komise s. Jiřího Dohnala
- zvolit za člena krajské rozhodčí komise s. Rostislava Maleňáka

VI. ukládá Městskému výboru KSČM:

- vyhodnotit diskusi z městské konference a zpracovat podněty do činnosti MěV. (Termín: únor 2014)
- důsledně naplňovat Politickou linii městské organizace KSČM na období 2014 - 2015. (Úkol trvalý)
- Doplnit kandidátní listinu pro volby do Zastupitelstva města Brna na příslušný počet kandidátů včetně náhradníků. (Termín: červen 2014)
- zabezpečit volební kampaň do Evropského parlamentu, Senátu, Zastupitelstva města Brna a jednotlivých městských částí. (T.: květen a říjen 2014)
- nadále zdokonalovat formy řízení a průběžně řešit organizační strukturu městské organizace KSČM. (Úkol trvalý)
- trvale pečovat o ideově-politickou úroveň členů, zejména funkcionářů. (Úkol trvalý)
- rozpracovat závěry krajské konference KSČM do podmínek městské stranické organizace. (Termín: březen 2014)
- nadále udržovat trvalý kontakt se zastupiteli zvolenými na kandidátkách KSČM s cílem rozšířit působení strany na veřejnosti. (Úkol trvalý)
- prohlubovat součinnost mezi stranickými organizacemi a zastupiteli na kandidátkách KSČM do zastupitelstev s důrazem na naplňování našich volebních programů. (Úkol trvalý)
- zpracovat do plánu práce MěO uskutečnění semináře na téma metoda a styl stranické práce v městské organizaci v 2. čtvrtletí 2014.

Malé zamyšlení Aleše Růčky nad tím, čím by se měly organizace a členové KSČM zabývat po konferenci

Tak mě napadlo, co naši členové a základní organizace budou v letošním roce dělat, na co zaměří své úsilí. Samozřejmě se seznámí s usnesením a závěry právě proběhlé městské konference. Návrh Politické linie obdrželi delegáti předem, a prostřednictvím předsedů i návrh usnesení (obdrželi je na prosincové poradě předsedů). V nejbližším období bude tedy třeba, aby byli členové základních organizací seznámeni jak s usnesením, tak s ostatními dokumenty a závěry městské konference, které obdrží na lednové poradě.

Základní organizace by se pak měly na svých jednáních rozhodnout, jak přispějí k zabezpečení naplňování především schválené Politické linie městské organizace na r. 2014 - 2015, dále opět prodiskutovat Teze volebního programu na období 2014 - 2018 „KSČM pro Brno“ a dle svých možností se k nim kvalifikovaně vyjádřit.

Teze a návrh volebního programu by měly být východiskem pro zpracování Volebních programů jednotlivých městských částí. Tyto volební programy by měly (musí) být na členských schůzích schváleny, v podstatě do konce prvního pololetí. Myslí, že uvedené představuje opravdu velký kus práce, které musí základní organizace v nejbližším období udělat.

S přípravou volebních programů je však spojena i kadrová příprava na volby. Městská konference schválila jako vedoucí brněnské kandidátky naší strany pro volby do Zastupitelstva města Brna s. Helenu Sýkorovou. Schválila rovněž pořadí dalších devíti kandidátů navržených na výročních členských schůzích základních organizací strany. Bohužel, dle mého názoru i názoru členů výboru naší základní organizace, **nebylo na konferenci vyslyšeno doporučení členů městského výboru o výrazné omlazení této kandidátky**, doporučení, které zaznělo jak na poradě předsedů, tak ve zprávě Městského výboru strany přednesené na konferenci. Myslí si tak, že někteří předsedové základních organizací, ale **především delegáti konference ponесou plnou zodpovědnost za kritiku**, která se na podzim zvedne vůči KSČM v Brně. Oprávněnou kritiku, že městská stranická organizace, její městský výbor, není schopna postavit kandidátku z mladých lidí (tím myslím nad 60 let), a do první desítky **opět schválila** lidi, kteří mají 70, ale i více let, jako by v jejich řadách žádní pracovití, fundovaní a zodpovědní mladí lidé nebyli. **Delegáti konference tak zvedli věkový průměr navrhovaných kandidátů ze 46 let o 13 let tj. na 59 let! Tuto zodpovědnost ponесou i ti starší soudruzi na předních místech kandidátky**, jejichž dosavadní, často celoživotní práce pro stranu si nesmírně vážím, avšak nyní nenásledovali příklad předsedy MěV s. Býčka již v dalších volbách ne kandidovat a uvolnit místo na kandidátce mladším lidem.

Delegáti právě proběhlé konference tak zamezili, aby brněnská městská organizace strany mohla vychovat na své komunální úrovni kvalifikované a volitelné soudruhy a soudružky, kteří by byli průchozí pro příští volby do Poslanecké sněmovny PČR či krajského zastupitelstva. Neuvědomili si zřejmě, že příprava na uvedené volby začíná již komunálními volbami v říjnu letošního roku. Výbor naší základní organizace se domnívá, že napravit ono, dle našeho názoru nešťastné usnesení městské konference mohou pouze samotní kandidáti navržení v první desítky kandidátní listiny tím, že se rozhodnou stáhnout svou kandidaturu, případně, požádají o své přesunutí do druhé poloviny kandidátky.

Omlouvám se Ti, P.T. čtenáři, že jsem trochu odběhl od avizovaného titulku. Myslí však, že ne zcela. V letošním roce se naše základní organizace, především prostřednictvím svých členů musí zabývat především volbami - a to budou troje! Musíme všichni dělat vše pro to, aby KSČM v nich dosáhla co nejlepších výsledků. Netřeba zdůrazňovat, že co nejlepší výsledek bude záviset i na TOBĚ.

MLÁDÍ VPŘED !?

Milan Krišo, předseda ZO KSČM 3023

To jsou slova prvního dělnického prezidenta Klementa Gottwalda (bez toho otazníku). Nelze však říci, že platí i po městské konferenci strany, konané v polovině prosince loňského roku. Ve výboru naší základní organizace jsme se seznámili s výsledky a průběhem městské konference. Osobně jsem byl velice překvapen výsledky voleb do vedení městské stranické organizace, stejně jako s návrhy na první desítku kandidátů pro volby do Zastupitelstva města Brna.

V naší organizaci si uvědomujeme, že KSČM je skutečně věkově stará, vždyť jí chybí celá jedna generace. I když se to strana snaží postupně napravovat, noví členové strany nemají zkušenosti z práce například v Socialistickém svazu mládeže. Proto jsme připravili a delegátům městské konference navrhli do funkcí hned několik mladých pokračovatelů ve věku do 40 let, kteří by v nastávajícím období mohli nahradit naše starší kolegy. Delegáti však tuto naši snahu pohřbili.

Jsem těžce zklamán. Uvedené Gottwaldovo heslo v naší městské organizaci je pro následující období pohřbeno.

I když nechci, musím se v této souvislosti vrátit do období před „hadrovým pučem“. Generace Husáka, Biláka, Štrougal, Adamce, atd. chtěla vládnout této zemi do poslední chvíle. Mladí neměli šanci. Je mi 66 let – už se cítím věkově starý, neschází mi však vitalita a odhodlání bojovat za program KSČM. O to víc mne mrzí, že přes návrhy základních organizací delegáti konference zvolili do městského výboru, stejně jako do první desítky kandidátů pro volby do městského zastupitelstva řadu starších soudruhů na úkor těch mladých. Ptám se jich: neměli by jste uvolnit místo těm mladším? Pokud jim nedáme šanci aby se naučili pracovat ve stranických orgánech, nemohou uspět ani ve státních orgánech na nejrůznějších úrovních.

Jsem přesvědčen, že z tohoto pohledu je nástup naší městské stranické organizace do příprav nastávajících voleb špatný. Považuji za nutné, abychom se nad tím všichni vážně zamysleli. Všichni víme, že strana stárne, přesto mladým možnosti uplatnění v politické práci v podstatě nevytváříme.

Zasedal Ústřední výbor KSČM

Od KSČM se nesmí lidé dočkat žádného zklamání

KSČM se výběrem témat, která předloží k projednání ve Sněmovně a k řešení ve společnosti, musí oddělit od těch, kteří mají být nositeli změny, ale nakonec jimi nebudou. To jsou náročné a složité cíle. Musí ze svého programu vybrat to nejpodstatnější, aby bylo zřejmé, že za svými sliby stojí také svými činy.

To řekl v úvodu zasedání ÚV KSČM 7. prosince 2013 jeho předseda Vojtěch Filip. Kromě hodnocení říjnových voleb do Sněmovny zdůraznil, že v roce 2014 nás čekají volby do Evropského parlamentu, Senátu, komunální a v Praze krajské. Je důležité vybrat kandidáty, kteří svým životem a pracovitostí mohou být jiným příkladem. Předseda ÚV KSČM též připomněl, že strana je součástí silného a širokého komunistického hnutí, které vnímá situaci ve světě jako hlubokou krizi neoliberálního kapitalismu a připravuje se na sjednocení postupu. Z porady v Lisabonu přijeli s úkoly hnutí v roce 2013. Jde o oslavu MDŽ, Svátku práce, připomenutí počátku obou světových válek, dále obrana míru a boj proti válce, úspěšně významně v evropských volbách. V závěru předseda ÚV KSČM zdůraznil potřebu hodnotit říjnové sně-

movní volby s politickou odpovědností za stranu jako celek, se schopností najít taková řešení, která přispějí k tomu, že i nadále budeme vystupovat jako jednotná, akceschopná politická strana, která má jasný cíl, má na to dostatek schopných lidí a má k tomu i správný politický program, který v budoucnu je skutečnou nadějí změny pro všechny občany ČR. Pouze Haló noviny 9. prosince 2013 o zasedání ÚV KSČM napsaly.

Všechna média o zasedání ÚV KSČM mlčela. Zato 24. kanál ČT 7. a 8. prosince 2013 se plně věnoval sněmu TOP 09, projevům předsedy a 1. místopředsedy strany, výsledkům voleb vedení TOP 09 a komentářům k jednání sněmu. Miroslav Kalousek řekl nehoráznost jemu podobnou, že TOP 09 je jedinou opozicí ve Sněmovně, jediným obráncem parlamentní demokracie a cílem TOP 09 je rehabilitovat opozici. Při jednání o návrhu rozpočtu na rok 2014 tuto snahu několikrát uskutečnil. Vydátně mu pomáhali redaktoři ČT: do pádu Nečasovy vlády jako ministři financí, nyní jako politikovi TOP 09. Mlčením o zasedání ÚV KSČM se opět ukázalo, komu naše televize slouží, do objektivit má velmi daleko.

Karel Janiš

Připomínáme si ...

Před 90 lety – 3. ledna 1924 zemřel Jiří Wolker, „básník, jenž miloval svět a pro spravedlnost jeho šel se bít. Dřív, než mohl srdce k boji vyťasit, zemřel mlád dvacet čtyři let“, jak sám o sobě napsal. Byl mluvčím zápasu lidí práce za sociální spravedlnost, uvědomělý bojovník za socialistickou společnost. Pro listopadové kádrováky minulosti se stal nežádoucí osobou.

Před 65 lety – ve dnech 5. - 8. ledna 1949 – byla v Moskvě založena **Rada vzájemné hospodářské pomoci**, významný prostředek společné hospodářské spolupráce socialistických zemí. Po listopadu 1989 byla tato organizace zrušena, aby se uvolnila cesta dravcům z „vyspělých“ zemí Západu.

Před 95 lety – 15. ledna 1919 – byli soldateskou v Berlíně zbaveni života významní představitelé německého dělnictva **Karel Liebknecht** (naroz. 13. srpna 1871, syn

spoluzakladatele německé sociální demokracie Wilhelma Liebknechta, blízkého spolupracovníka Karla Marxe a Bedřicha Engelse) a **Rosa Luxemburgová** (naroz. 5. března 1871, původně Polka, od roku 1897 německá občanka, autorka mnoha článků a knih o politické ekonomii, od roku 1907 lektorka ve škole německé sociální demokracie). Stáli v cestě nepřátelům společenského pokroku v Německu. Jejich památka je každoročně pietně připomínána pokrokovými lidmi na celém světě.

Před 70 lety – 17. ledna 1944 – se narodil filozof, sociolog a politolog prof. **Václav Bělohradský**. Po studiu na pražské univerzitě a působení na katedře filozofie odešel v roce 1970 do Itálie a vyučoval sociologii na univerzitě v Janově a poté v Terstu. Po listopadu 1989 publikuje v příloze Salon ve čtvrtětní příloze Práva. Sborník jeho statí vyšel

v roce 2007 pod názvem *Společnost nevolnosti*. Pocit nevolnosti je podle autora všudypřítomný, všeho je moc – informací, jídla, lidí, odpadků, obalů, knih, znaků, politických programů, míst na dovolenou, nabídek na půjčky – musí být nějaká mez, hranice, za níž už nelze věci tohoto světa využívat a konzumovat, ale jen uctívat. Procházet houštinami úvah jubilanta bývá někdy obtížné, ale stojí zato prodat se jimi a většinou v nich nacházíme jedlé houby. Ale občas i nejedlou, zvláště když jako „nekorunovaný ideolog“ ČSSD si nedávno posteskl, že u nás na rozdíl od Slovenska existuje samostatná komunistická strana.

Před 90 lety – 21. ledna 1924 – zemřel Vladimír Iljič Lenin (Uljanov), jehož myšlenky je dobré si připomenout při četbě jeho článků, statí a knih.

Karel Janiš

Československo-sovětská smlouva 12. 12. 1943 o přátelství, vzájemné pomoci a poválečné spolupráci byla podepsána v Moskvě. Smlouva byla uzavřena na 20 let. Je to zdánlivě téma neaktuální. Je však dobré si sedmdesátileté výročí smlouvy připomenout.

V roce 1935 (14. 12.) byl Edvard Beneš zvolen prezidentem ČSR. V té době v Německu už vládli fašisté. Beneš si uvědo-

moval nebezpečí fašismu, ohrožení ČSR a nebezpečí války. V roce 1938 vzal v úvahu „Mnichov“. 5. 10. 1938 se vzdal úřadu prezidenta a odjel do zahraničí. Byl přesvědčen, že Mnichovem začíná evropská válka a nepochyboval, že do ní bude vtažen také SSSR. K Sovětskému svazu si vytvořil pěkný vztah.

V emigraci usilovat o obnovu ČSR jako samostatného státu, usiloval o nulitu Mni-

chovské dohody, která nebyla schválena Parlamentem ČSR. Už tehdy chtěl, aby republika byla po válce lépe zajištěna. Věděl, že SSSR bude hrát jinou, novou úlohu a bude do dění zasahovat. Uvědomoval si, že KSČ bude po válce hrát také jinou úlohu než před válkou.

V květnu 1943 Beneš odletěl do USA. Bylo to po bitvě u Stalingradu, kdy už bylo jasné, že Německo válku nevyhraje. Zde získal pro svoje záměry představitele USA. Před odletem do Evropy seznámil prezidenta USA (Roosevelt) s návrhem smlouvy ČSR-SSSR a ten s ní plně souhlasil. V Anglii byla situace složitější, byla tam silná protisovětská skupina, která kladla řadu podmínek.

28. 11. – 1. 12. 1943 se konala teheránská konference šéfů vlád vedoucích mocností protifašistické koalice (SSSR, USA a Velká Británie). Předmětem jednání byla otázka otevření druhé fronty v Evropě (nejpozději do 1. 5. 1944) a problémy poválečného uspořádání evropských poměrů. Zde mj. min. zahraničí SSSR Molotov přednesl návrh československo-sovětské smlouvy, aby byly velmocí informovány.

12. 12. 1943 přijel Beneš do Moskvy, smlouva byla podepsána a ratifikována.

21. 12. 1943 byl projev Beneše vyslán také k nám. Byl to projev o zajištění československé budoucnosti. Byla to smlouva velkého významu.

Po podepsání smlouvy Beneš dále jednal s funkcionáři SSSR. Jednal s poslanci KSČ v Moskvě o uspořádání poválečného Československa. Hovořili o revoluci, o národních výborech, o stranické struktuře. Spory byly např. ohledně Mnichova. Komunisté tvrdili, že jsme se měli bránit. Beneš vysvětloval, že situace byla složitější (např. otevřená hranice s Rakouskem).

Dnes jsme svědky zkreslování historie. Beneš je dnes pro ně ten nejhorší, neboť ustupoval SSSR, podepsal „Únor 1948“ (přijal demisi ministrů a jmenoval Gottwaldem navrženou vládu). Jaká je situace dnes? Naše koncepce zahraniční politiky je orientována na NATO, Německo, EU, je protiruská. Naše suverenita je narušena, byly zbourány záruky naší bezpečnosti.

O tomto a dalších otázkách vyčerpávajícím způsobem hovořil na DČ (21. 11. 2013) doc. PhDr. Josef Kůta, CSc. Také diskuse byla značná a přínosná. Byl to zdařilý, zajímavý a poučný diskusní čtvrtek.

Nezájem představitelů o válečné hroby dává dětem špatný příklad

O stavu válečných hrobů osvoboditelů od fašismu v Brně a okolí jednali členové klubu Rossia a dalších občanských organizací při setkání na Generálním konzulátu Ruské federace v Brně.

Z jednání vyplynulo, že v uplynulých 20 letech nastal negativní posun nahlížení části mladé generace na válečné hroby osvoboditelů od fašismu z r. 1945. Hlavní příčina toho je v nezájmu orgánů měst a vesnic o šíření objektivní informací mezi veřejností o válečných hrobech osvoboditelů na území obce. Památníky většinou nejsou ani označeny jmény a příjmení i daty úmrtí zabitých osvoboditelů. Některé válečné hroby byly vandalsky ničeny, občas i za aktivní pomoci zastupitelů města. Tento stav při nezájmu také školních a vzdělávacích institucí o objektivní šíření informací ovlivnil vztah veřejnosti k uvedenému problému.

Významnou roli v tom hrají některá média, dále tzv. odborníci a pracovníci institucí, kteří předkládají lidem k veřejné účelové informace, které jsou v rozporu s historickou pravdou. Třeba k památníku Rudé armády v Brně-Králově Poli, pod jehož pylonem je hromadný hrob padlých 324 sovětských vojáků. Místostarosta této městské části za ODS René Pelán v čele svých příznivců vlastnoručně poničil tento hrob a zneužil svoji funkci k šíření snah o poškozování dalších válečných hrobů.

Na nápravě této situace vedení města Brna nemělo zájem. Rada města v rozporu s mezistátními smlouvami rozhodla o odpamátění objektu a o necitlivém průzkumu hromadných hrobů. To přesto, že objektivní průzkum a dosud žijící svědci prokázali lživost tvrzení odpůrců Rudé armády. Návrhy k nápravě stavu pietního místa, včetně jeho označení iniciálami pohřbených vojáků, město dosud nevyužilo. Válečné oběti jsou pro návštěvníky i pro studenty sousedního Vysokého učení technického neznámé. Někteří radní dál usilují o odpamátění

objektů pohřebišť osvoboditelů od fašismu. Nelze proto očekávat zájem mladých o nedávnou historii, když současné funkcionáře nezajímá ani důstojné označení a pieta hrobů osvoboditelů. S podivem je též, jak dlouho se opravuje památník Rudé armády v Brně na Moravském náměstí.

Vojenský historik **Vlastimil Schilberger** na jednání informoval, jak příznivci vojenské historie na jižní Moravě vykopali od r. 1982 trosky a postavili již 15 památníků osvoboditelů od fašistů. Stejně tak historik **Jan Kux** hovořil o svých expedicích do Ruska za hroby Čechů a Slováků z dob 2. světové války a po stopách čs. legií na transsibiřské magistrále až do Vladivostoku, kde na Československém vojenském hřbitově vyznačil vlajky ČR a Jihomoravského kraje.

Stanislav Nedbálek z Ostrovačic na Brněnsku sdělil přítomným, jak nečekaně velký ohlas měla jeho přednáška sedmdesátí dětem v místní ZŠ se vzpomínkami na osvobození jejich obce, při kterém bylo v katastru Ostrovačic zabito 27 rudoarmějců o průměrném věku 26 let. Nedbálek podtrhl, že mladé zajímají konkrétní historické informace z událostí v obci a místech, které dobře znají. Takový zajímavý postup pravdivého informování veřejnosti je v souladu s usnesením ÚV Českého svazu bojovníků za svobodu. Avšak ministerstvo školství takovému počínání dnes nefandí. (vž)

Odešla bojovnice a vlastenka

12. prosince ve věku 89 let náhle zemřela paní **Mája Dočkalová**, por. v. v., příslušnice 1. brigády 1. československého armádního sboru v SSSR. Přes vleklé zdravotní potíže jsme ji potkávali téměř na všech akcích Společnosti Ludvíka Svobody, jejíž pobočku v Brně skvěle vedla. Vidali jsme ji i na dalších akcích k připomenutí památky bojovníků proti fašismu. SLS tak ztrácí obětavou členku, která vyvíjela bohatou aktivitu, zejména mezi vojenskou mládeží Univerzity obrany v Brně. Poslední rozloučení se konalo 30. 12. 2013. **Čest její památce!**

did

Zákonem č. 50 Sb. z. a nařízením ze dne 28. ledna 1919 byla zřízena druhá česká univerzita. Usnesení Národního shromáždění nařídilo zřídit v Brně československou „Masarykovu univerzitu“ o čtyřech fakultách: právnické, lékařské, přírodovědecké a filozofické, a to fakulta právnická 1. ročníkem, fakulta lékařská 1. a 2. ročníkem počátkem studijního roku 1919-20, fakulta přírodovědecká a filozofická nejpozději počátkem studijního roku 1921-22.

Konečné umístění a výprava nové univerzity, jejích všech ústavů a klinik ve vhodných budovách k účelu tomu vybudovaných provést nejpozději do roku 1930. Ministerstvo školství a osvěty bylo zplnomocněno vydat počáteční potřebná nařízení po vyslechnutí poradního sboru pro vysoké školy. Zákon podepsali T. G. Masaryk, Švehla, dr. Stránský, dr. Rašín, Sříbrný, Haberman, dr. Vrbenský, Staněk, dr. Winter, dr. Zahradník, dr. Hruban. Při vzpomínce na výročí Masarykovy univerzity bývá zákon o jejím zřízení opomíjen a neuváděn. Byl zvolen první akademický senát v čele s rektorem univerzity Karlem Englišem, prorektorem Pavlem Kučerou, který byl zároveň i děkanem lékařské fakulty, děkanem právníků se stal František Weyr.

Postupně se podařilo uvedený zákon o zřízení univerzity v Brně uskutečnit. Byly získány nebo postaveny budovy a potřebné prostory pro přednášky, semináře, knihovny a pracovní pedagogů i dalších pracovníků. Velice do vývoje univerzity zasáhlo uzavření vysokých škol 17. listopadu 1939. Budova právnické fakulty na Veverí ulici se stala sídlem gestapa pro Brno a celou Moravu, Kounicovy koleje vězením a nádvoří popravištěm, na němž vydechlo naposled na 1300 k smrti odsouzených, budova filozofické fakulty sídlem oberlandrátu – úřadu vrchního zemského rady. Lékařská fakulta přidělena hitlerjugendu a přírodovědecká německé technice. Část zařízení a písemností fakult byla zničena, mnoho pedagogů i studentů bylo uvězněno a jejich život během války skončil. Jejich památku připomínají obyvatelům Brna ulice Tvrdého, Grohova, Helfertova.

Po osvobození Brna od nacistů 26. dubna byly zahájeny práce na obnově normálního života univerzity, vysokoškolské výuky na všech fakultách. V roce 1946 přibyla fakulta pedagogická, v letech 1952-1960 fakulta farmaceutická, která se ale odstěhovala do Bratislavy. V letech 1960-1989 byla univerzita pojmenována Univerzitou J. E. Purkyně (dnes tento název má nová univerzita v Ústí nad Labem) a po roce 1989 máme v Brně opět Masarykovu univerzitu. Právnická fakulta v Brně neexistovala v letech 1950-1969.

**O TOM SE VÁM ZA SOCIALISMU ANI NEZDAĚLO!
KILO POMERANČŮ ZA CENU KILO BRAMBOR!**

Dnes má univerzita 9 fakult s více než 200 katedrami, ústavů a klinikami působícími v mnoha přírodních a humanitních oborech. Fakulty právnická, lékařská, přírodovědecká, filozofická, pedagogická, ekonomicko-správní, informatiky, sociálních studií a sportovních studií představují největší univerzitu na Moravě, druhého největšího zaměstnavatele v Jihomoravském kraji a významného činitele ve veřejném životě. Články, stati i publikace vědeckých pracovníků univerzity patří k pozoruhodným publikacím. Zejména politologové z univerzity jsou často zvaní do médií k rozborům a komentování současné politické situace u nás i ve světě včetně článků i vydávaných knih, např. i v souvislosti s 50. výročí konání 2. vatikánského koncilu nebo s nástupem papeže Františka do úřadu. Univerzita nabízí studium ve 1200 studijních oborech, bakalářské, magisterské i doktorské studijní programy v prezenční i kombinované formě, což umožňuje studentům postupně se specializovat na výzkum. Přes 20 tisíc zájemců se každoročně zapojuje do kursů celoživotního vzdělávání. I senioři studují na tzv. Univerzitě třetího věku. Většina absolventů nachází zaměstnání v oboru, který vystudovala. V posledních letech byl vybudován moderní areál – univerzitní kampus Bohunice se zázemím pro několik tisíc studentů a pedagogů, byly rekonstruovány a modernizovány historické budovy fakult v centru Brna.

Jako absolvent filozofické fakulty sleduji tento rozvoj s povděkem. Vzpomenu vždy rád na ty, kteří mne uvedli do základů poznání minulosti i současnosti, na Viléma Chmelaře, Pavla Beneše, Arnošta Lamprechta, Jiřího Cetla, Josefa Macháčka, Milana Machovce, Gustava Riedela, Jaroslava Šabatu, Františka Kalouska, Bedřicha Šindeláře, Jaroslava Dřímala, Josefa Macůrka, Lubomíra Nového a na další z počátku 50. let. Obsáhlé Dějiny univerzity vyšly v letech 1969 a 2009.

Komunisté podpořili rozvojové programy

Rozvojové programy podpořili komunisté na listopadovém jednání krajského zastupitelstva.

V souladu se svým volebním programem souhlasili s navýšením půjčky Evropské investiční banky Jihomoravskému kraji ze dvou na 2,3 miliardy Kč. Třístamilionový úvěr pomůže vytvořit dílo za 1,5 miliardy Kč. Slouží ke kofinancování projektů ve školství, sociální oblasti a hlavně dopravě převážně za peníze EU.

Poslanec a krajský zastupitel **Votěch Adam** konstatoval, že nový systém rychlé záchranné služby na jihu Moravy nepřinesl za první tři měsíce fungování žádné komplikace. K prokazatelně lehčím případům jezdí v kraji v houkající sanitce místo lékaře kvalifikovaný zdravotnický záchranář. V případech složitosti či těžkostí přivolá k případu lékaře. »Ukazuje se, že to tak stačí. Systém efektivně šetří náklady, službu zvládne menší počet lékařů. Další hodnocení bude po půl roce,« řekl Adam.

Předseda klubu jihomoravských krajských zastupitelů KSČM **Stanislav Navrkal** potvrdil, že komunisté podpořili navýšení dotací investičních akcí pro jednotky dobrovolných hasičů obcí Jihomoravského kraje. Peníze pomohou lepšímu kvalitnímu vybavení těchto jednotek, které zasahují také u živelných pohrom a povodní nejen ve svém regionu. Je to nutné už proto, že Armáda ČR zrušila i přes protesty civilního sektoru záchranný útvar Civilní ochrany v Bučovicích. (vž)

VÝZNAMNÁ VÝROČÍ V PODÁNÍ MÉDIÍ

Pokud jde o **28. říjen**, zájem novinářů a televizních trubadúrů byl věnován zaručeným zprávám, kdo obdrží nebo nedostane vyznamenání. Stále víc se objevovalo jméno a příjmení Františka Čuby. A když mu skutečně bylo uděleno, byla to téměř ve všech denících a v televizi hlavní zpráva. Projev prezidenta uveřejnila pouze Mladá fronta Dnes 29. října 2013. V Lidových novinách 5. listopadu 2013 publicista Vilém Barák napsal, že v sále to vypadalo jako na „vesnické“ svatbě či tancovačce, korunu všemu nasadil hradní kancléř s lesklou růžovo-fialovou kravatou na úrovni svatebního otce z Horní Dolní. V sále prý chyběl sud piva s výčepem a řezníci v kostkovaných sakách se zmijovkou na hlavě, kteří by na prkénkách roznášeli nakrájená jelita a tlačěnku. Tyto akce by prý měly mít úroveň (*hlavně že komentáře měly „vysokou úroveň“: kdo chyběl, kdo nebyl pozván a kdo nepřišel, ačkoliv pozván byl – někteří rektori vysokých škol*).

V článku **Velká říjnová** si v Lidových novinách 8. listopadu 2013 někdejší disidentka Petruška Šustrová vzpomněla na oslavy Velké říjnové revoluce, kterých se zúčastnila nespočet. V předvečer býval lampionový průvod a kluci-kazisvěti jim hodným holčičkám stříkali na lampiony z ampulek benzín – lampion bujně vzplál, vznikl poprask. A pak jí uvízla v paměti nejasná vzpomínka na hory řečí ve škole, v rádiu, později též v televizi i na všemožných shromážděních. Ale to lhaní a ty fráze, všemožné hlupství, které je provázelo. Po listopadu jí došlo, že když člověk desítky let slyší pořád a pořád lhaní, jaksi si zvykne, přestane lež pokládat za nepřípustnou, a s námi to jde dál (vzácné přiznání).

Snad poprvé po několika letech byl letos mnohokrát spíš připomínán **17. listopad 1939**, uzavření našich vysokých škol a strasti, které prožili vysokoškoláci v koncentračním táboře. Jeden z nich o nich hovořil na tradičním pietním setkání u Hlávkových kolejí 17. listopadu 2013. Měla by to být povinná několikadenní četba v rádiu i v televizi a trubadúři všech druhů by ji měli alespoň desetkrát opsat, aby si zapamatovali, co se stalo! Byl sice připomínán i 17. listopad 1989, ale s přihlédnutím ke zkušenostem získaným za uplynulých 24 let. V Magazínu Práva z 16. listopadu 2013 se vyjádřilo několik osobností. Prezidentská kandidátka **Táňa Fischerová** považuje za vítězství, že skončila vláda jedné strany, za prohru, že nezrodili nic lepšího. Podle producenta a moderátora **Petra Šišky** můžeme nadávat na poměry, na chaos a zmatek všude kolem i na podvody a úřednické vrtochy, ale to vše přináší demokracie a svoboda, můžeme každého včetně prezidenta poslat někam (*mnoho mediokratů by neplnilo své poslání, pokud by tak neučinili několikrát za sebou!*), můžeme cestovat, navíc je každý strůjcem svého štěstí. I když samet měl bolševickou příchutí, je mu vděčný za příležitost podívat se na život svobodnými očima. Herec **Dejdar** považuje 17. listopad 1989 za vítězství, ale s malým „a“. Ředitelovi akciové společnosti a exministru vnitra **Janu Rumlovi** nebylo za komunismu (*kteřý u nás ani nikde jinde nebyl*) umožněno studovat, pracovat v podřadných dělnických profesích, neměl pas a ani technický průkaz k autu. Politická transformace byla asi jednodušší než ekonomická, nevyužili jsme těch prvních pár let svobody k hlubšímu promyšlení své vlastní budoucnosti v kontextu, v němž chceme žít. Myslel si, že z komunistické éry vyjdeme s určitou neopakovatelnou zkušeností pokornější, duchovnější, tolerantnější, život však brzy sklouznul ke konzumentství, závisti a vzájemnému nepřátelství. Poněvadž byl součástí veřejné sféry, cítí i vlastní odpovědnost

za své činy v této době. Pro ředitele Transparency International **Davida Ondračky** je naše transformační džungle pro jeho profesi nekončící zdroj práce a dobrodružství. Startovací podmínky nebyly po listopadu 1989 pro všechny rovné, hodně lidí má hluboký pocit zklamání, vnímá negativně divokou privatizaci nebo selektivní spravedlnost. Svět je dnes rychlý a těkavý a orientovat se je pro mnohé velmi složité, proto příklon k populismu a jednoduchým řešením a není se možné moc divit, koho pak jsou lidé schopni volit.

Spisovatel **Ondřej Neff** v Lidových novinách 18. listopadu 2013 uvedl dojmy, které získal z besedy se školáky z devátých tříd narozenými v roce 1998 o listopadu 1989. Žádná rezonance, hleděli na něho beze stopy zájmu a uši byly schopné přijímat zvukové vjemy, nikoli informace v nich zakuklené. Vlna zájmu proběhla jimi jen jednou, když se zmínil o tom, že kdo kouří, zbytečně vyhazuje peníze, aby si přivodil rakovinu. Usoudil z vlny zájmu, že jich nejmíň polovina kouří. Sympatická paní učitelka mu řekla, že o listopadu neví žáci nic, a co jim má o moderní historii povídat? Jde to z jednoho extrému do druhého, má jim říkat, že jsme se brodili po kotníky v krvi? Neff považuje to, co mu učitelka říkala, že zapadá do rámce zobrazování minulého režimu. V osvětové kampani určené dětem je úvodní symbolický obrázek – miminko v peřince, omotané ostnatým drátem. Jde prý o skutečný symbol režimu, který byl represivním, teroristickým, nehumánním, musí takový být.

S troškou do mlýna přišel i politický turista **Petr Pithart**, bývalý člen KSČ, Občanského fóra, Občanského hnutí, Svobodných demokratů, naposledy KDU-ČSL, za kterou byl předsedou nebo místopředsedou horní komory Parlamentu ČR. V Mladé frontě Dnes 16. listopadu 2013 ukončil svůj článek výzvou k návratu k časům mezi srpnem 1968 a listopadem 1989. Co se dnes děje i neděje, jsou variace na děje, které jsme vytěsnili z mysli. Nestrašme se Gottwaldem či Urválkem, dnes už se 50. léta nevrátí. Ale je tu pořád mentalita normalizace, o které jsme čtvrt století nechtěli nic slyšet. Obávejme se nostalgie, se kterou hledíme na staré seriály, lžou o tom, jací jsme byli (*autor obsáhlých monografií Obrana politiky, Osmadesátý, Devětaosmdesátý se nemohl nevyslovit*).

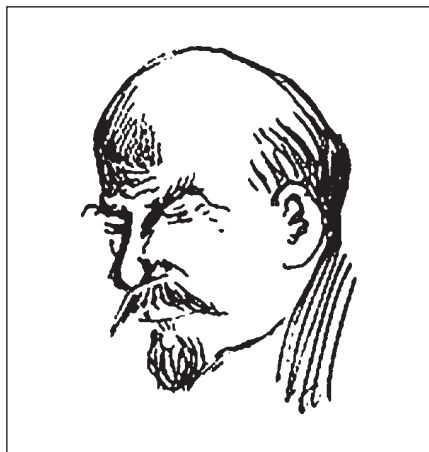
Jiří Zajíc v Katolickém týdeníku č. 47 z 19.-25. listopadu 2013 si vzal na „paškál“ heslo Nejsme jako oni. Mysleli prý se tehdy ti tupí, bezcharakterní představitelé uhasínajícího režimu. Jako by se přehlédlo, kde se najednou mohlo vyrojít tolik milionů „nových lidí“, když ještě krátce předtím se počet skutečných oponentů normalizačního marasmu počítal maximálně v několika málo desetitisících. Byli jsme jako „oni“. V nových poměrech se plynule navázalo na marxistické pojetí reality, kdy je nejdůležitější ekonomická základna. Konzumní styl a čím dál sobečtější individualismus byl jen logickým pokračováním toho, co si lidé dobře osvojili před listopadem 1989. Autor článku nerad říká, že z tohoto trendu bohužel nijak výrazně nevybočili ani křesťané a jejich církve. Tu a tam se leccos obdivuhodného povedlo, ale v souhrnu to zdaleka nestačilo, abychom postavili alternativu tomu vývoji, který nutně vedl do dnešních poměrů. Jsou prý ji povinni nabídnout: schopnost podívat se na sebe pravdivě, k tomu přidat solidaritu s těmi, kterým je ubližováno a odvahu, bez níž nebudou schopni proměnit tu solidaritu v potřebné činy. A protože prý výsledky nebude dost dlouho vidět, bude třeba spousty trpělivosti a naděje. Není zbytečné seznámit se s hodnocením výročí z pohledu našich mediokratů.

Karel Janiš

JAKÉ DĚDICTVÍ ZANECHAL V. I. LENIN

Když se na jaře roku 1887 Lenin dozvěděl, že jeho starší bratr Alexandr byl popraven pro účast na přípravě atentátu na cara Alexandra III., podle svědectví jeho sestry Lenin řekl, že touto cestou nelze jít a začal se připravovat na cestu, která musela vést k vítězství. Bylo to studium Marxových a Engelsových spisů, zkušeností světového dělnického hnutí a hospodářských a politických poměrů tehdejšího Ruska. Byl v tomto studiu náročný k sobě, vytrvalý a houževnatý a trpělivý, se smyslem pro povinnost a odpovědnost k pracujícím za splnění úkolu, kterého se ujal. Příkladem tohoto úsilí je Leninova práce „Vývoj kapitalismu v Rusku“ (1899). V předmluvě Lenin zdůraznil potřebu prozkoumat a pokusit se vylíčit **celý proces vývoje kapitalismu v Rusku**. To znamenalo, že autorovi nesměl uniknout žádný zdroj informací, žádný důležitý fakt. Bylo nutno použít ne jednotlivá fakta, ale **celý souhrn faktů**, týkající se probíraného problému bez jediné výjimky. Během tohoto studia faktů byl Lenin vypovězen na Sibiř a organizoval zaslání potřebných materiálů – knih, statistik, seznamů literatury, aby byl informován o veškerém ekonomickém, veřejném, politickém životě v Rusku i za hranicemi, o všech vědeckých problémech i politických směrech. Leninovi šlo i o to, aby jeho kniha byla napsána tak, aby jí rozuměl i každý pracující. Lenin podal v knize přesvědčivý obraz toho, jak a jakým směrem se rozvíjejí jednotlivá odvětví hospodářství v Rusku, jak spolu souvisí, obraz rozvoje kapitalismu v průmyslu od drobné domácí výroby, živnosti a manufaktur po velký strojířský průmysl, pronikání kapitalismu i do zemědělství a odpovídajícího vývoje agrárních vztahů. Vyvrátil učení narodníků o vedoucí úloze rolnictva v ruské revoluci, zdůvodnil ideu svazku dělnické třídy s rolnictvem a hegemonie dělnictva v nadcházející revoluci. Kniha se stala přímým pokračováním Marxova Kapitálu a významným obohacením Marxova ekonomického učení.

Na přelomu 19. a 20. století věnoval Lenin velkou pozornost **agrární otázce**. Prostudoval ji v celém rozsahu. Pokud při práci na „Vývoji kapitalismu v Rusku“ prostudoval konkrétní situaci v Rusku, nyní mu šlo o základní zákony vývoje zemědělství v kapitalistických zemích vůbec. Zpracoval statistiku zemědělství kapitalistických zemí západní Evropy a Ameriky a vyvrátil argumenty o stabilitě maloroľnického hospodářství a o nepoužitelnosti obecných zákonů kapitalismu odhalených Marxem. Leninovy přípravné práce ke studiu agrární otázky byly později uveřejněny ve třech svazcích „Leninových sborníků“ o rozsahu 86 tiskových archů (tyto sborníky nejsou součástí svazků Leninových Sebraných spisů - moje poznámka - kj). Lenin se snažil o nejpřesnější a nejvěrnější zachycení skutečnosti. Sledoval též zvláště bedlivě nepřátele marxismu, jak citují Marxe a jiné autory, koho citují a o jaká zkoumání opírají svá tvrzení. Mnohokrát je usvědčil z omylu, úmyslného zkomolení citátu nebo nesprávného překladu. Tak plánoval svou knihu „**Agřární otázka a kritikové Marxe**“ (1902): 1. rozbor „teorií kritiků“ Marxe, 2. faktický materiál proti „kritikům“ a 3: Jak „kritici“ zkrlesují Marxe a Engelse.

Karikatura Lenina od Bucharina.
Zdroj Wikipedie.

V únoru 1903 přednesl Lenin v Paříži čtyři přednášky na téma „Marxistické názory na agrární otázku v Evropě a v Rusku“. Dochovaly se jen stručné zápisy těchto přednášek. V první přednášce vyložil všeobecnou teorii agrární otázky v podání Karla Marxe. Další dvě přednášky věnoval otázce malovýroby a velkovýroby v zemědělství. Čtvrtá přednáška byla věnována agrární otázce v Rusku. Na základě faktů charakterizoval postavení rolnictva, jeho diferenciaci, rozebral agrární program SDDSR. Lenin při přednáškách použil zásadu „Maximum marxismu – maximum popularity a prostoty“.

Touto zásadou se řídil Lenin i při zpracování knihy „**Imperialismus jako nejvyšší stadium kapitalismu**“ (1916). Prostudoval veškerou literaturu o imperialismu, kterou nacházel v knihovnách ve Švýcarsku. Získal potřebné informace o ekonomice v procesu jejího vývoje, studoval i vývoj ve světě i zkušenosti dělnického hnutí všech zemí. Leninovy přípravné práce ke knize byly vydány pod společným názvem „**Sešity o imperialismu**“ (1963) a obsahují výpisky ze 148 knih a 232 článků různých autorů v několika cizích jazycích. Šlo mu o získání souhrnných údajů o základních zjevech hospodářského života ve všech válčících státech na celém světě. Prozkoumal vývoj kapitalismu za půl století od vydání Marxova Kapitálu a podal vědecký rozbor podstaty imperialismu jako zvláštního, nejvyššího a posledního stadia kapitalismu, kdy se vytvořilo panství monopolů a finančního kapitálu, kdy nabyly velké významu vývoz kapitálu, kdy mezinárodní trusty překročily k rozdělení světa a kdy bylo dokončeno dělení světa mezi největší kapitalistické státy. Lenin odhalil a odůvodnil zákon o nerovnoměrnosti vývoje kapitalismu v období imperialismu, který umožňuje vítězství i v jedné jednotlivé kapitalistické zemi. Na podkladě rozboru rozporů kapitalismu v jeho posledním stadiu dospěl Lenin k závěru, že imperialismus je předvečerem socialistické revoluce, revoluční přechod k socialismu se stal životní nutností. Obrovský rozvoj výrobních sil a zespolečenštění výroby za monopolního kapitalismu se dostaly do nesmiřitelného rozporu s kapitalistickými výrobními vztahy.

„Sešity o imperialismu“ mají rozsah 47 tiskových archů a umožňují pochopit a osvojit si Leninovy metody zkoumání ekonomiky, historie a mezinárodní politiky. Události světových dějin Lenin studoval podle těchto kapitol: **A.** Války, **B.** Diplomacie, **C.** Koloniální politika, **D.** Hospodářská politika (trusty apod.; celní smlouvy a významné koncese ...), **E.** Dělnické hnutí a socialistické strany, **F.** Revoluční hnutí (neproletářského rázu), **G.** Národnostní hnutí a národnostní otázka, **H.** Demokratické reformy, **J.** Různé a poznámky. Takto Lenin zjistil vše důležité o vzniku a vývoji imperialistické epochy. Podle tohoto rozdělení událostí Lenin zpracoval materiál „Zkušenosti ze shrnutí hlavních dat světového vývoje světové historie po roce 1870“. Podobně Marx v „Chronologických výtazích“ postupoval při studiu dějin feudální epochy a vzniku kapitalismu v lůně feudalismu. Lenin se často „**radil s Marxem**“ při každé změně podmínek vývoje, znovu bral do ruky jeho spisy, aby jeho rady aplikoval při stanovení dalšího postupu revolučního hnutí (pokrač.).

Karel Janiš

○ **SPISOVATEL LUDVÍK VACULÍK O VOLEBNÍ KAMPANI.** V Lidových novinách 29. října 2013 napsal, že paní Vaculíková velice sledovala volební kampaň, protože ona ví, kdo je kdo, co někdy říkal nebo dělal. Co chvíli z místnosti, kde hleděla na televizi, slyšel její komentáře: „Ty krávo!“ Za chvíli: „To je ale vůl ...“ On to tak nesledoval, on by si krávy a voly pletl (*v mnoha rodinách to vypadalo podobně a padaly daleko ostřejší výrazy z pravé nebo levé části politického spektra možná s rozdílem příslušného, daleko méně spisovných výrazů*). Vaculík poznamenal, že jsou tam i chytrí a čestní lidé, za dobrou vládu považuje tu, o které se ani moc nemluví a téměř neví (*taková tu už delší dobu nebyla a bude??*).

○ **UYDATNÁ SOUSTA PRO TELEVIZI.** Po 11. listopadu 2013 bylo v televizi přeRATHováno, když byl po 18 měsících propuštěn na svobodu. Reportéři a fotografové měli celý týden pilno, televizní redaktoři každý zvlášť znovu a znovu ho zpovídali. A když premiér Petr Nečas přicházel a odcházel z policejní služebny 14. listopadu 2013, situace se opakovala. Oba hovořili stejně: jejich případy mají příchutí politických procesů, policie a státní zástupci manipulují s fakty. A pan ČISTÝ přicházel neoholený a vyfešákováný: v tisku uveřejněny údaje o oblečení – brýle 10 000 Kč, svetr 2 500, šála 11 000, košile 1 500, sako 15 000, kalhoty 2 500, boty 15 000 Kč. „Papaláš vágoš“ už nemá, musel jít na policii pěšky!

○ **PŘEDSTAVIL SE „GENERÁLNÍ ZPOVĚDNÍK“ MARTIN VESELOVSKÝ.** V Magazínu Práva z 15. listopadu 2013 ho Markéta Mitrofanová charakterizovala jako vyrovnaného a jednoho z nejvytíženějších moderátorů Události, komentáře? na 22. hodině na ČT 24. Má prý co dělat, aby vyhrocené politické souboje vstřebal, před volbami to bylo na něho až moc negativní a vypjaté. Má obavy, že strany, které možno označit za potenciálně neonacistické nebo extrémistické, čekají, až situace nazraje a potom se do toho pustí s patričním volebním úspěchem a ústavní cestou. Jímá ho děs, když vidí, jak předseda Pirátské strany jde na Hrad 28. října 2013 (*a to se opovažuje říct, že jeho rolí je, aby na něm nebylo poznat, koho politicky preferuje, i když by bylo zvláštní, kdyby nikoho nepreferoval?? Stačí sledovat kladení otázek politikům ČSSD nebo KSČM –*

jako by otázky kladli pravíkoví politici). Prý se za deset let, co dělá práci moderátora, neučil nějaké grify, jak s lidmi ve studiu vyjít a zároveň dát najevo, že rozhovor ŘÍDÍ ON. A ti, co se s nimi vídá dlouho, si zvykli, že neustoupí a bude pro ně lepší, aby odpověděli na otázku napoprvé a nedělali ze sebe hlupáky (*ale ve skutečnosti občas ze sebe hlupáka dělá on sám bonmoty: Rozumím vám dobře? Chápu dobře to, co říkáte?*). Chlubí se, že ho třicet lidí chválí, když PŘITISKNE KE ZDI NĚJAKÉHO POLITIKA, který v tu chvíli nevypadá přesvědčivě (*takto si představuje svou roli moderátora – věst s politikem zápas ve volném stylu*). Někdy se lidem nelíbí, že se politiky snažil ROZSEKAT NA KOUSÍČKY (*tak snad*

STŘÍPKY AD ABSURDUM

může si počínat při sekání polen na chatě). Prý odpovídá na připomínky diváků, že reagovali na základě letného poslechu a musí prý jim dokázat, co všechno se v pořadu událo (to je mimo mísu, kdo jeho počínání sleduje delší dobu, poznal, že přímo vyhledává situace, aby politika ROZSEKAL A PŘITISKL KE ZDI. Je s podivem, že mu některý z nich od plic toto jeho počínání neznehodnotil a neodešel ze studia). Prý politici jsou chlapi a daleko líp zkousnou, když je ve studiu ZNIČÍ ON VESELOVSKÝ, než když je zničí ženská (*je s podivem, že editorům pořadu nevadí, s jakým cílem přistupuje k politikům, jak to, že ho nevyprovodili tak jako Danielu Drtinovou z pořadu Události, komentáře?*). V rozhovoru se nestydí se přiznat, že v roce 1985 kradli kryty od lamp, nosili je do sběrný a peníze prohrávali v automatech. A co je ještě horší, když uvádí, že přišerým způsobem flákal studium historie (*i když má pouze sedm semestrů, vystupuje jako znalec všeho a běda, když pozvaný host neodpovídá tak, jak si nás „vzdělanec“ představuje!!*).

○ **MONIKA MACDONAGH-PAJEROVÁ VZPOMÍNÁ NA LISTOPAD 1989.** V Katolickém týdeníku č. 46 z 12. – 16. listopadu 2013 připomněla, že zahajovala 17. listopadu 1989 studentské shromáždění v 16.00 hodin na Albertově. Za největší chybu považuje, že se jim nepodařilo hned po Listopadu zakázat KSČ. Stávkující studenti a studentské hnutí to požadovali od úplného počátku, ale o generaci starší kolegové v OF – Petr Pithart, Jiří Dienstbier i Václav Havel – považovali stu-

denty za přílišné radikály a nedali na ně. Asi sami věřili tomu, čím je přesvědčovali, že za pár let si na komunisty nikdo ani nevzpomene, vymřou, nebudou tady. Ukázalo se, že morální rozklad naší nové demokracie začal právě tím, že neukázali na viníky zločinů, komunistům byl ponechán majetek (*ale přece přešel do rukou „lidu“!*) a organizační struktura. Tzv. velkorysost nikdo neocenil, kompromisy v tak důležité věci se neměly děla. Autorka konstatuje, že teď máme komunistickou stranu ve výborné kondici, s veskerým finančním a materiálním zázemím, nenamočenou v žádné vládě, a tudíž vesele kritizující. Až přijde čas, vrátí se se svými bláznivými tezemi o třídním nepříteli a vedoucí úloze strany – samozřejmě té jejich. Je pozdě cokoliv zakazovat, nutno se ale držet zásady, že s komunisty se nemluví! (*strašidlo komunismu jí nedá spát a třídní boj vedla vláda Nečas + Kalousek s většinou společnosti pomocí anti-sociálních opatření!*).

○ **ZKURVENÉ SLUŠOVICE.** Je titulke článku publicisty Ondřeje Neffa v Lidových novinách ze dne 4. listopadu 2013. Napsal, že František Čuba využil všech možností, vnikl do všech skulin systému, že byl zadobře s některými potentáty režimu. Tomáš Baťa taky musel být zadobře s režimem, aby hned na začátku první světové války dostal zakázku na dodávky vojenských bagančat, takže během čtyř válečných let zesateronásobil svoji produkci. Kdyby ho někdo chtěl ideologicky špinit, tak by mohl prskat, že Baťa obouval císařskou armádu, která bojovala proti statečným legionářům. Že je to blbý argument? Ano, stejně blbý, jako že byl Čuba komunista coby předseda obrovského zemědělského družstva. Bývalých komunistů máme dnes kolem sebe habaděj, ale kdo z nich má za sebou tolik práce jako Čuba? Před dvaceti lety mapoval Neff trosky slušovického družstva. Vzpomínal tehdy, když jako malý chlapec navštívil s maminkou statek jejího strýce čerstvě komunisty zabavený. Strýc tehdy hořekoval: „Ať si ho vzali. Ale proč ho zkurvili?“ V těch Slušovicích měl tehdy Neff stejný pocit a z Františka Čuby, s nímž se tehdy setkal, čišela oprávněná trpkost. Dnes si prý u něho politici podávají dveře. Ale ty Slušovic – ano, Čubovy Slušovice – NOVÝ REŽIM ZKURVIL, z čistě ideologických důvodů: aby si snad někdo proboha nemyslel, že za komunistů mohlo v Československu něco fungovat (*tentokrát v pravicovém deníku vyšel velmi výstižný článek!*). **kJ**

aneb co přináší divadelní a hudební sezóna v lednu a únoru

Janáčkovovo divadlo premiéruje (31. I.) Marii di Rohan, operu Gaetana Donizettiho. Autor patří ke slavnému italskému skladatelskému trojhlaví spolu s Rossinim a Bellinim, který sklízěl úspěchy v první polovině 19. století. Zájem o tyto skladatele byl znovu oživen o více než sto let později. Do té doby se uváděly pouze jednotlivé operní árie. Za krátký život, dožil se 51 let, napsal Donizetti 71 oper z nichž nejslavnější je výpravná Lucia di Lammermoor. Klasický milostný trojúhelník opery Maria di Rohan je komponován na libreto vycházející z úspěšného dramatu Josepha-Philippa Simona Lockroye *Un duel sous le Cardinal de Richelieu*, který knižně vyšel v Paříži v roce 1840. Úspěšné divadelní hry se zpracovávaly jako libreta a k dobovému divadelnímu úzu patřil patřičně dobrodružný děj, který měl nalákat publikum. Lze jen doufat, že situace se bude opakovat i v 21. století v Brně v režii mladé rakouské režisérky Barbary Klimo.

Městské divadlo na Hudební scéně premiéruje (18. I.) muzikál Thomase Mehana *Mladý Frankenstein*. Na začátku byl nepřilíh úspěšný, stejnojmenný film Mela Brookse z roku 1974, který se postupem času stal kultovním. Jeho úspěch byl založen na parodii filmových verzí klasického románu Mary Shelleyové *Frankenstein* neboli moderní *Prométheus*. Muzikál vytvořený podle filmu měl premiéru na Broadway v roce 2007 a lze očekávat, že u kmenového publika muzikálů Městského divadla bude mít v režii Petra Gazdika úspěch.

Divadlo Bolka Polívky uvádí (27. I.) Divadelní spolek Kašpar se hrou Edmonda Rostanda *Cyrano z Bergeracu*. Soubor, který působí v Divadle v Celetné má ve své dramaturgii uvádění klasiky v živé podobě. Bude zajímavé srovnat inscenaci Divadelního spolku Kašpar v režii Jakuba Špalka s inscenací v Mahenově činohře v režii Zdenka Plachého. Studio DVA uvede (28. I.) hru Patrika Hartla *Hlava v písku*. Jde o skutečný milostný příběh komediálně zpracovaný, který zaujal celé Maďarsko. Bohatý požitkář Ištván a jeho žena Enike se společně koupou v šampaňském, střílejí po sobě, utíkají před policií a nesnesitelně si lezou na nervy. Přitom se milují až za hrob. Podle zakladatele kulturní psychoanalýzy Ericha Fromma jde o modelový sadomasochistický vztah v podání Jana Potměšila a Ivany Chýlkové.

Divadlo Husa na provázku uvádí (26. I., 2. II.) Dášeňku na motivy knihy Karla Čapka v rámci projektu Čapek (Čapkové) na provázku. Zpracování Jiřího Jelínka a Anežky Kubátové bylo oceněno na festivalech Dítě v Dlouhé, Mateřinka za autorství, režii a herecké výkony a na Loutkářské Chrudimi.

HaDivadlo reprizuje (21. I.) *Velemarš Wolframa Lotze*. Dvaatřicetiletý autor je nositelem řady cen, z nichž poslední cenu nazvanou Drama Award obdržel v roce 2012.

Divadlo Polárka uvádí (30. I.) v jevištňi úpravě Konráda Popela a Bronislavy Krchňákové Čapkovy povídky pod názvem *Z jedné a druhé kapsy*. Dle upoutávky autorů má inscenace přilákat diváky na barvy, vůně a kouzlo 1. Československé republiky. Realita 1. ČSR se od idealizovaného obrazu ve skutečnosti značně lišila, obzvláště v době Velké hospodářské krize a i tu Karel Čapek reflektoval.

Divadelní studio V reprizuje (11. I.) *Nezvalovu Valérii* a týden divů. Román označovaný jako černý či gotický na téma - všechno je sen, byl v roce 1970 zfilmován Jaromilem Jirešem a výtvarnou podobu mu dala Ester Krumbachová. Zdá se, že je stále inspirující.

Divadlo Radost reprizuje (26. I.) v Muzeu loutek v úpravě a režii Pavla Poláka pohádku *O Červené karkulce s podtitulem Pohádka z bedny*. Jde o interaktivní pojetí, kdy malý divák živěmu loutkoherci, který je na scéně, radí a napovídá.

Scéna divadelní fakulty JAMU studio Marta reprizuje (22. I.) příběh snad nejslavnější norské divadelní postavy - Ibsenova Peer Gynta. Celosvětově ji zpopularizoval Edvard Grieg svou suitou. Téma poutníka, který celý život hledá, až dospěje k poznání, že to nejlepší co v životě potkal měl doma, je nosné v každé době i společnosti.

Janáčkova akademie muzických umění v rámci Týdne staré hudby na Hudební fakultě uvede (13. a 14. I.) znovuobjevené skladby z českých a moravských archívů. Koncerty se konají v rámci projektu EUR-TEXT podpořeném programem EU Kultura a Art Mentor

Foundation Lucerne. Pokračováním je koncert (15. a 16. I.) pedagogů JAMU, kteří vystoupí spolu s Jeune Orchestre atlantique doplněným členy věhlasného francouzského souboru Orchestre des Champs-Élysées specializovaného na hudbu klasicizmu a raného romantizmu.

Brněnská Filharmonie uvádí (16. a 17. I.) v **Janáčkově divadle** Rachmaninovův Koncert č. 2 c moll v podání ruské pianistky Anny Vinnické, vítězky Soutěže královny Alžběty za řízení Alexandara Markoviče. Na koncertě Spolku přátel hudby v Besedním domě zazní (4. II.) Dvořákova *Serenáda E dur* pod taktovkou Ivana Matyáše. Tak posluchači pamětníci si budou moci vyvolat hudební zážitky minulých desetiletí.

Kino Art uvádí (17., 18. a 20. I.) *Zlodějků knih z produkce USA a Německa z roku 2013* v režii Briana Percivala. Jde o příběh dívky v nacistickém Německu, jež v knihách pálených nacisty hledá útěk od kruté reality diktatury a války. Jde o typicky holywoodský pohled na evropské dějiny. Je otázka zda ve zfanatizované mládežnické organizaci Hitlerjugend někdo takový existoval a navíc si dovolil ukrývat Žida. Dobrý řidič Smetana (11., 20. I.) je rozšířený televizní dokument Víta Klusáka a Filipa Remundy o řidiči městské dopravy, který na předvolební plakáty přimalovával fotografiím politiků tykadla a šel za to do vězení. Jde o společenskokritický dokument stejného druhu jako medializovaný Šmejdi. Je třeba se ptát, zda se nejedná pouze o společenský ventil, který má přesvědčit diváka, že žije, přes přehmaty uváděné ve výše uvedených dokumentech, ve svobodné zemi. Zajímavější by byl dokument o tom, kdy podle architekta České cesty privatizace „se zhaslo“ a jaké jsou plody privatizace, jež dodnes sklízíme. 12 let v řetězech (24., 26., 28. I.) a Špinavý trik (29., 31. I.) oba filmy z produkce USA jsou kandidáti na cenu Zlatý globus. Jsou založeny na skutečných událostech. První v režii Steva McQueenena vychází z pamětí černocho uneseného roku 1841 do otroctví, druhý v režii Davida Russella pojednává o propojení americké politiky s mafii a FBI. 47 roninů (27. I.) v režii Carla Rinsche je holywoodským stylem, jako fantasy film zpracován příběh samurajů bez pána. Skutečná událost ze začátku 18. století je dodnes v Japonsku populární a hroby 47 samurajů, co pomstili smrt svého pána a podle zákona bušidó spáchali harakiri, jsou dodnes uctívány.

KATEŘINSKÁ TRADICE NA MORAVĚ

Stejnomená přednáška doc. PhDr. Vladimíra Šaura zazněla na svátek svaté Kateřiny na konci listopadu v sálku kavárny Falk. Pořadatelem byl Výbor národní kultury. Přednášející rozebral středověkou kateřinskou legendu pocházející z doby Karla IV. z hlediska své specializace bohemisty. Zazněla citace legendy ve staročeštině a nejzajímavější byly jazykozpytné poznatky. Dle stop dialektické vrstvy jazyka došel přednášející k určení lokalizace původu legendy na Moravu na východ od Přerova. Specializovaná přednáška našla 12 posluchačů z řad Výboru národní kultury a hostů. Škoda, že chybělo odborné publikum, např. studenti bohemistiky, jež by přednášku ocenilo. Přednášející hlasově prostor sálku chvílemi nezvládal. O to zajímavější byla závěrečná diskuze, kde zazněl příspěvek historika a výtvarníka Martina Hotárka, kterého poznali účastníci říjnového zájezdu VNK jako průvodce kostelem v Nebovidech a vyslechli jeho zasvěcený výklad k freskám ze 14. století zobrazujícím kateřinskou legendu. V diskusním příspěvku Martina Hotárka k přednášce docenta Šaura se vynořil dobový historický rámec legendy, který na předchozí přednášce nezazněl, včetně podrobností o ctitelích a propagátorech kultu sv. Kateřiny olomouckém biskupu Jindřichu Zdíkovi a císaři Karlu IV. Bylo by zajímavé na svátek sv. Kateřiny v roce 2014 vyslechnout na půdě VNK přednášku Martina Hotárka o středověkém kateřinském kultu tentokrát z historického pohledu.

/V/

Je název knihy veršů Antonína Štuky, která vyšla v prosinci 1946 v pražském nakladatelství Jaroslava Janečka. Její autor Antonín Štuka se narodil v roce 1907 v Černé Hoře u Brna a byl poštovním úředníkem. Spolu s několika dalšími spolupracovníky založili ilegální skupinu PRVNÍ KURÝRNÍ SBOR PRAVDA VÍTĚZÍ. Pálili balíky polní pošty, ničili svolávací lístky, zachycovali udavačské dopisy adresované gestapu. V polovině listopadu 1942 byl Štuka zatčen, v červenci 1943 ve Vratislavi odsouzen a 7. října popraven. V Kounicových kolejích se mu podařilo propašovat do cely papír a tužku. Rukopis schoval pod poškozené parkety své cely, odkud jej vynesl na svobodu jeho spoluvězeň V. Zeman. Na podzim 1954 napsal k nalezenému rukopisu předmluvu Jaroslav Seifert s výzvou, aby se čtenáři zaposlouchali do básníka rýmu, který nejednou překvapí novostí. Uvádí, že Štukův rukopis psaný „krvavým drápem do paměti“ byl ponechán téměř bez retuší. A prostředí a doba, kdy báseň vznikala a byla skončena, se ničím nepodobaly pracovním básníkům, kteří počínají diktovat svým sekretářkám, když se rozhořel krb. Uvádím několik ukázek z básně.

VĚZENÍ. Jen osm kroků ode dveří/k oknu, jež dávno osleple. Pět čísel v cele./Pod páteří noh ošoustané pometlo/jak mokrá hadr na pavlači sem tam komíhá,/vychrtlé kostry v kruhu vláčí./Usychající lodyha/těla horoucně okvětí/k pomyslnému slunci stáčí, než uvadne a než-li v pláči/deště uběhne do smetí./

HLAD. Tak ubíhají dny a týdny/jak vejce vejci podobné/a každý z nich je jinak bídný/a všechny stejně chorobné/pásem, který se jimi vine/jak tasemnice jako had/tvořící tělem klíčky stinné./ HLAD psaný proloženým tiskem/vystouplých žeber na hrudi/s H velikým jak obeliskem/nad propadlístěm osudí .../. V útrokách stokrát zastudí/svíravá bolest, bolest dravá,/stokrát Tě ze sna probudí,/uléhá s Tebou, s Tebou vstává./

SAMOVAZBA. Tak ubíhají dny a týdny/jak vejce vejci podobné/a každý z nich je jinak bídný/a všechny stejně chorobné./Bez tužky a pera,/bez jediné tištěné řádky/včera je dnes a dnes je včera./Čas je zde dlouho. Život krátký!/Uniká postranními vrátky./Okovů pachut chřestivá/se po kapičkách přelívá/do samovazby mlčenlivé .../Jak bohatý jsem býval dříve/zda ve vězení, ve vězení./Že nelze ubrat, kde nic není?/Oči mi vzala temnice,/ruce kazajka svěřací.

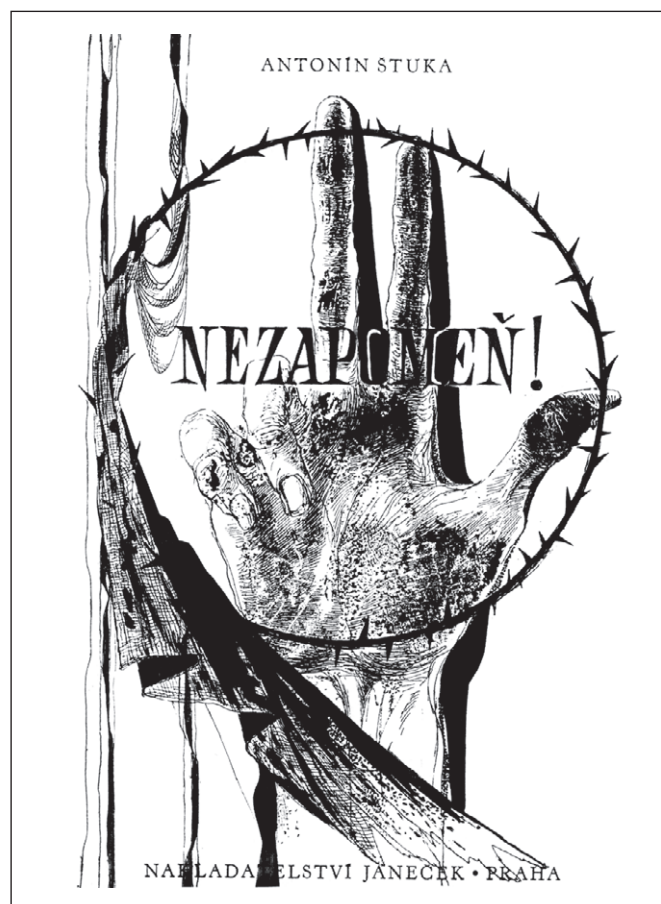
NEZAPOMEŇ! Tak ubíhají dny a týdny/množí se čárky na skříni./Je-li den jeden trošku vlídný,/ty ostatní zlé zastíní,/jak už to bývá u nás zvykem./Mrtvému zatlačíme oči,/popláčeme nad nebožtíkem/a předáme ho červotoči./ Pak přijdou řeči nad pomníkem:/ty mrtvý nevstávej a lež-/vše běží jak na kolotoči .../Život si staví novou věž/z kamenů lesklých. Vyšší, než/ta prvá byla. Spokojeni/křiknem na vraha - běž si, běž,/hlavně že pivo dobře pění/a že nám stále poteče./Ó, znám Tě, český člověče,/i slabost Tvého pokolení!/Až budeš mít plné břicho/ a rány se Ti zahojí,/okřikneš svědomí: buď ticho!/a křivdu: Ty lež v pokoji!/ ... Nezapomeňte na popravy,/na umučené v táborech,/na vyvražděné vesnice,/a všechny hrůzy věznic,/nelidské hrůzy každodenní,/věčné jak hlad./Jen tvary mění/dle času a dle okolí:/Kopance, rány přebolí,/ale jsou spousty šikanací,/kterými kruté nasolí/i rány, které nekrvácí/odborně vyškolený Naci./Vzpomeňte si na noční klení,/nezapomeňte na topení/ a na současné větrání,/kterým se teplo vyhání./Nezapomeňte na lékaře/a jeho systém: České lháře/nejlépe léčí hlad a bití -/jen to je zbaví roupů v řiti./Když v očích

slzy zlosti svítí,/ústa uctivě děkují./Kdo neprožil a neprocítí,/snad neuvěří.

ŽALUJI,/že konáme zde pod dohledem/na čtyři doby potřebu./Pamatujte na ta strašná muka,/když není možno močiti./Nádoby plné, měchýř puká,/světnice marně volá, klepe/a čeká hodinu, dvě, tři,/strážce se kdesi v závětrí/tvé řeči chechtá. Velkolepé!

ZÁVĚR. Již svítá-či požáru záře?/Až jednou bouře přeletí/a modly zvyklé na oltáře/najdou své trosky na smetišti,/kdo vryje značku pod obraz,/na němž se rýsuje den příští?/Víc ostnů, než má dikobraz/se vrylo v srdce, z něhož prýští/nenávist chladná jako mráz./Krvavou stružkou v nitru zurčí/pomstychtivosti síla tvůrčí./Chtěla by býti mečem v dlaní/v den velikého zúčtování,/chtěla by býti jiskrou v černi,/jíž probudí se malověrní/a přestanou být pouhé zboží,/až spravedlivý osud vloží/bič boží v ruce otroků/pro novou lepší Evropu./

I jen několik výňatků z obsáhlé básně je svědectvím o nadání autora Antonína Štuky popsat pocity člověka ve vězení, v samovazbě a především výzvy nezapomenout na prožité útrapy, soustavné ponižování vězňů, které se neštítlo ani posměchu nad intimními potřebami vězňů. A především pak čtenáře zaujme až neuvěřitelně přesná charakteristika člověka brzy po ukončení strastiplné části života zapomenout a dokonce se i vězňům omluvit. Jak prorocká slova pronesl autor básně před víc než sedmdesáti lety! Stačí připomenout projevy Václava Havla, články některých novinářů, politologů a publicistů, pro které dějiny našeho národa začínají odsunem Němců po druhé světové válce! Je velmi dobré, že u příležitosti vzpomínky na 17. listopad 1939 báseň Antonína Štuky znovu „vyšla“.

ŠAMAN Z KANČÍCH HOR POUŠTÍ ŽÍLOU MOTÝLŮM PAMĚTI

Když Obec spisovatelů pořádala v roce 2010 v Mahenově památníku v Brně tradiční Velké čtení, tak z dosud nepublikovaného rukopisu Labutí píseň šamana z Kančích hor četl ukázky tehdy čtyřiasedmšedesátiletý básník Ivo Odehnal z Ostopovic. Nyní je básník po letech opět Brňanem a jeho novým domovem jsou Černá Pole.

Na podzim roku 2013 vyšla Odehnalova skladba Šaman z Kančích hor pouští žílou motýlům paměti v nakladatelství SURSUM díky finančnímu příspěví Ing. Pavla Kozubíka – Valacha z Brumova...

Je známo, že Odehnalova básnická tvorba navazuje svou poetikou na halasovskou tradici veršové úspornosti. Tematikou, obrazností i básnickým výrazem je úzce spojena s jeho rodným Valašskem, jež má v autorových verších až mýtickou podobu a jehož rytmus tvoří stálý konfrontační horizont s hodnotami velkoměsta.

„Je to ale možná moje labutí píseň“, napsal mi tehdy můj dlouholetý přítel Ivo Odehnal o novém rukopise. A dodal, že „poezie (jako náročná činnost na recepci čtenáře) je vytlačována z našeho kulturního povědomí nenáročnějšími konzumními aktivitami. V masovém měřítku se tak stává poezie nadbytečnou, případně vykazovanou do omezeného okruhu vnímatelů“.

To však asi není hlavní důvod Odehnalova „labutího zpěvu“. Jako „Polovalach“ po rodičích, místopisně jako valašský rodák z Valašských Klobouk, z „kančích“ kopců hraniční oblasti, kde odedávna dávaly lišky dobrou noc, byl v úsvitu svého básnění zcela okouzlen rodným krajem, kde měl hlad domovské právo. Toto romantické pojetí obdivné lásky k valašské krajině a k Valašsku vůbec se táhlo celou jeho tvorbou. Z Odehnala se stal „básník rodného Valašska, domova a krajiny“, s tendencí o adoraci mizejícího světa, který ještě jako předválečné dítě zažil.

Přiznává, že chtěl být jistým „šamanem“, pokoušejícím se zprostředkovat čtenářům veršů vlastní okouzlení rodným Valašskem. Z okouzlení se mnohdy stalo nekritické uctívání. Zastalost byla povyšována na poetikum. Suchý záchod na dvoře u hnoje se ocitl v básni jako „oáza“. Stodola se stala „archou úmluvy“, dřina na poli nutnou a normální součástí života... Ale básnickovou paměť procházely různé proměny. Připomíná si soukenickou valchu, tkalcovský stav, výrobu papučí, i to, že po válce se v rodném městě zrodila továrnička na umělecký textil. Za pár let, za socialistic-

ké industrializace, se z ní ale stala jehlárna, z továrny na sukna byl Pal Magneton, nad městem vyrostl kravín, ve městě paneláky... Po převratu se rozpadly implantované fabriky. Zůstalo jen družstvo lidové výroby Valaška, restaurace kapitalismu probíhala ve znamení transformačních zmatků. Návraty ovcí na valašské stráně, rozvoj ovocnářství se nekonaly. Zbyla pálenice a pokusy o znovuzrození papučí... Turistický ruch byl zkomercializován, za pobyt ve výšce 650 metrů nad mořem se uplatňuje vysokohorská přirážka. Obnovený jarmark a dřevěnice se zaostalostí hýbají jen zvolna... Koneckonců už v roce 1651 si stěžoval kněz přidělený na jistou valašskou faru, že je „těžké žít mezi barbarskými lidmi a Valachy“ (inter barba-

ros homines et Walachos). A to ještě v roce 1906 zaznamenal „místopisec“ Peřinka, že „starobylá nábožnost udržela se, nevzrostla-li dokonce...“ Básník jako svědek proměn archaického světa vše prožívá po svém a je zmaten, neboť „kančí hory“ se dnes nabízejí i pomocí karet, kyvadla a s přispěním ezoteriků. Ne nadarmo se objevují inzeráty Navštivte Valaško, evropské centrum ezoteriky! Free Valaško! I o tom je tedy „labutí zpěv“ jistého šamana z kančích hor. Dochází k závěru, že Valaško není pro každého, jak tvrdí jeden moudrý člověk s pravými valašskými kořeny. Skladba ale nakonec nekončí pesimisticky. Budoucímu šamanovi totiž stojí za zády valašská krajina, nahá, dosud krásná...

Bohumil Hlaváček

CENY JIHMORAVSKÉHO KRAJE

V hodonínském sálu Evropa byly v neděli 24. listopadu 2013 slavnostně předány Ceny Jihomoravského kraje. Cenu udělenou Zastupitelstvem Jihomoravského kraje v roce 2013 obdrželo celkem 18 osobností.

Konkrétně za přínos v oblasti historické vědy **prof. František Hejl** z Brna, za folklor **Marie Pachtová** a **Zdeňka Rotreklová** z Vyškova, archeologii **Jiří Pajer** ze Strážnice, umění hudební a divadelní publicistka **Eva Šlapanská**, mezilidské vztahy dětská sestra **Květoslava Klímová** z Kyjova, zpěvačky **Hana** a **Petr Ulrychovi** a bývalý dlouholetý šéf rozhlasového orchestru studio Brno **Erik Knirsch**, zřizovatel soukromého gymnázia s uměleckou profilací **František Pospíšil**, nebo mistr světa v hodě oštěpem **Vítězslav Veselý**, či bývalý vítěz Závodu míru **Jan Smolík** a basketbalový hráč a trenér **Ivo Mrázek**. Oceněn byl také překladatel české poezie do němčiny (zejména Jana Skácela) **Reiner Kunze**. **Květoslava Krejčířová** a **Jan Usnul** (in memoriam) ji obdrželi za záchranu lidského života a hrdinský čin. **Josef Válka** za dílo a činnost – výrazným způsobem reprezentuje Jihomoravský kraj a přispívá k jeho věhlasu a dobrému jménu a **Jiří Malík** za rozvoj vědecké spolupráce mezi Rakouskem a Českou republikou.

Ocenění laureátům během slavnostního večera předal hejtman Mi-

chal Hašek. V proslovu zdůraznil, že se udílení Cen Jihomoravského kraje koná již po desáté – navíc se letošní jubilejní slavnostní akt koná v závěru roku velkého moravského jubilea 1150. výročí příchodu slovanských věrozvěstů na Velkou Moravu. „*Jsem velmi rád, že po roce mohu opět předat Cenu Jihomoravského kraje významným osobnostem z nejrůznějších oblastí lidské činnosti od historických věd přes vrcholový sport po kulturu. I přesto mají jedno společné – ve svém životě a ve své práci dokázaly věnovat svůj talent, plni i schopnost, vzdát se vlastního pohodlí ve prospěch jiných. V předcházejících letech toto ocenění převzalo osmdesát osobností – některé už nejsou mezi námi – připomenu například světově uznávaného šlechtitele chryzantém Jana Dvořáka, mikulovského probošta Stanislava Krátkého, herce Erika Parduse, nestora naší energetiky Jiřího Braunera nebo básníka Zdeňka Rotrekla,*“ uvedl hejtman.

Tibor DÁVID

Prof. Hejl přebírá od hejtmána Haška Cenu Jihomoravského kraje za svou práci, činy a zásluhy o rozvoj kraje.
Foto: jax

Naši lednoví jubilanti

1. 1. **Emilie HALAŠKOVÁ**, 89 let, ZO 2708, **Ing. Rostislav MALEŇÁK**, 67 let, předs. MěROK, **Bohuslav HODAŇ**, 80 let, ZO 2101
2. 1. **Štěpánka KOSKOVÁ**, 83 let, LKŽ, **Ladislav DRÁPAL**, 68 let, ZO 0505
3. 1. **Jan DRBAL**, 90 let, ZO 0600, **Zdeněk OŠMERA**, 48 let, MO 1101, **Ladislav KOVÁŘ**, 78 let, ZO 3003
4. 1. **Milada DOSKOČILOVÁ**, 74 let, ZO 0305
5. 1. **Vlastimil ZAPÁŘKA**, 89 let, ZO 0305, **Enna VRABCOVÁ**, 83 let, ZO 1505
7. 1. **Olga ŽÁKOVÁ**, 93 let, ZO 0305
8. 1. **Marcela SEDLAČÍKOVÁ**, 69 let, **Ing. Jiří MIČA**, CSc., 73 let, oba MO 1101
9. 1. **Ludmila VOJTKOVÁ**, 80 let, ZO 0801, **Ing. Karel DĚDEK**, 70 let, ZO 2301, **Oldřich VOJKŮVKA**, 58 let, ZO 2710
10. 1. **František MACHÁČEK**, 73 let, ZO 0305
11. 1. **Lubomír VYKYDAL**, 88 let, ZO 0431
12. 1. **Karel BRADA**, 90 let, ZO 0404
13. 1. **Oldřich PROKS**, 69 let, SLS, **Ing. Jindřich SUCHÝ**, 66 let, MO 1101
14. 1. **Emílie KALASOVÁ**, 88 let, ZO 2710
15. 1. **Jarmila NEVESELÁ**, 84 let, LKŽ
16. 1. **Jiří HORAKOVSKÝ**, 67 let, ZO 0505
17. 1. **Libuše ZAVADILOVÁ**, 62 let, ZO 3023
18. 1. **Anežka GAVENDOVÁ**, 81 let, ZO 0305, **Josef ČERMÁK**, 82 let, ZO 2901, **Jiřina WASCHOVÁ**, 73 let, ZO 2709
19. 1. **Jaroslava FRÝZKOVÁ**, 79 let, LKŽ, **František VÍT**, 79 let, ZO 0305, **Karel JOCH**, 81 let, ZO 0505, **Marie PETRÁNOVÁ**, 75 let, ZO 0502
20. 1. **Jiří MATUŠEK**, 66 let, ZO 3002
23. 1. **Jiřina SCHLEINOVÁ**, 67 let, ZO 0305, **Miroslav KOPŘIVA**, 80 let, LKŽ, **Pavel VRBA**, 68 let, ZO 0417, **Jiří VÍTEK**, 65 let, ZO 0600
24. 1. **Miloš ZEMAN**, 87 let, ZO 1505
25. 1. **Vlasta ŠUDOMOVÁ**, 44 let, MO 1101

26. 1. **Marie JAŘÁBKOVÁ**, 89 let, ZO 0305, **Jan VÍŽDA**, 75 let, předseda ZO 1511, **Lydie MIČKALOVÁ**, 73 let, LKŽ, **Bohumil POKORNÝ**, 86 let, ZO 2708

27. 1. **Karel MUSIL**, 88 let, ZO 2701
 28. 1. **Milada ELIÁŠOVÁ**, 93 let, MO 1401, **Marie POSPÍŠILOVÁ**, 75 let, LKŽ, **Milan FUCHSA**, 90 let, ZO 0102

29. 1. **František PIROCHTA**, 84 let, ZO 1505

31. 1. **gen. por. v.v. PhDr. Ing. Jaroslav KOSTEČKA**, 82 let, ZO 1505

Jubilantům za práci pro stranu děkují a do dalších let přejí pevně zdraví ZO, MO a MěV KSČM, LKŽ Dobromysl a redakce Echo.

did

Ideově teoretická sekce MěV KSČM zve na **DISKUSNÍ ČTVRTEK,**

který se uskuteční

dne 16. ledna 2014 od 16 hodin na MěV KSČM.

Téma: 15. setkání komunistických a dělnických stran v Lisabonu koncem roku 2013, úloha a postavení KSČM.

Účast přislíbil s. Szákal, poradce předsedy ÚV KSČM.

BLAHOPŘEJEME

Koncem listopadu 2013 dostalo 17 osobností Cenu Jihomoravského kraje za svou práci, činy a zásluhy o rozvoj kraje. Byl mezi nimi i **prof. PhDr. František Hejl, CSc.**, historik zabývající se dějinami slovanských národů v období feudalismu, prorektor Masarykovy univerzity v letech 1960-1966 a 1973-1980, vedoucí katedry historie a etnografie střední, východní a jihovýchodní Evropy v letech 1970-1985. Je autorem článků, statí i populárně vědeckých materiálů rozsetých v časopisech i v denním tisku i vědeckých pojednání ve sbornících vydávaných Masarykovou univerzitou v Brně.

Informace o udělení Cen Jihomoravského kraje byla v obširném znění uveřejněna pouze v Brněnském deníku Rovnost (takovým ztrácejícím se písmem je každodenně uváděn list s tradicí od roku 1885) dne 25. listopadu 2013. Lze jen obtížně najít vhodná slova ke skutečnosti, že v Právu 27. listopadu 2013 se autorovi informace pod značkou TR o udělení Cen Jihomo-

ravského kraje jméno a příjmení prof. Františka Hejla někam „zatoulalo“. Tak Právo informuje čtenáře v informaci s titulkem „... kraj ocenil výrazné osobnosti“? Prof. Hejl takovou není?

Redaktoři občasníku Echo prof. Františku Hejlovi k udělení Ceny Jihomoravského kraje upřímně blahopřejí.

Karel Janiš

Jak vyjde Echo v roce 2014

Číslo	Uzávěrka	Vyjde
2	20. ledna	13. února
3	17. února	13. března
4	17. března	10. dubna
5	22. dubna (út)	9. května (pá)
6	19. května	12. června
7	18. srpna	11. září
8	22. září	9. října
9	20. října	13. listopadu
10	18. listop. (út)	11. prosince

ČETLI JSME "OHLÉDNUTÍ"

Čas utíká a míjí nás data a výročí, na která bychom neměli zapomínat. Patří mezi ně významné životní jubileum soudružky Anny Štofánové. Autorka zamýšlení, básnířka Marie Veselá, ji zná přes dvacet let a těžko se dá zmapovat, kolik práce, obětavosti a úsilí je v těchto letech skryto, nelze vyzdvihnout část její činnosti, aniž by to nebylo na úkor druhé. Je vždy zárukou kvalitní a poctivé práce v politice i mezi veřejností. V po-

sledných letech začíná nést ovoce její práce mezi mladými lidmi při stranickém vzdělávání. V závěru přeje autorka "Ohlédnutí" jubilantce stále mladé srdce, dobré zdraví, úspěšná léta, lásku a spokojenost v kruhu její rodiny, dostatek sil a elánu do další práce současně s poděkováním za již vykonanou práci. *Pozn.:* Anna Štofánová byla na městské konferenci 14. prosince 2013 zvolena za členku MěV KSČM v Brně. **kJ**